

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.500/2017/6.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A felperesek képviselője: Dr. Léhmann György ügyvéd

Az alperes: K Nyrt.

Az alperes képviselője: Dr. Gergely József ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I-II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.298/2013/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Miskolci Törvényszék 23.P.21.972/2012/20. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a peres felek között 2007. december 11-én létrejött kölcsönszerződés 3. pont első bekezdése vonatkozásában - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét e körben megváltoztatja és megállapítja, hogy ezen szerződéses rendelkezés tisztességtelen; egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperesnek 88.400 (nyolcvannyolcezer-négyszáz) forint, az I. rendű felperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint együttes első-, másodfokú- és felülvizsgálati eljárási részperköltséget.

Kötelezi az alperest 75.600 (hetvenötezer-hatszáz) forint, a II. rendű felperest 8.400 forint le nem rótt első- és másodfokú rész eljárási illeték megfizetésére - felhívásra - az államnak.

A felek ezt meghaladóan felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2007. december 11-én a felperesek mint adósok az alperessel mint hitelezővel deviza alapú, ingatlan jelzálogjoggal biztosított kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján az alperes 7.000.000 forintot folyósított a felpereseknek. A szerződés 3.) pontja értelmében az alperes a szerződésben meghatározott kamatot, díjakat és egyéb feltételeket a szerződésben foglaltakra vonatkozó pénzpiaci feltételek, valamint a vonatkozó kockázatok változását felismerve, ahhoz igazodva egyoldalúan jogosult megváltoztatni, amiről az adósokat 15 nappal korábban hirdetményben tájékoztatja.
- [2] A szerződés részét képező Lakossági Hitelek Általános Szerződési Feltételei (a továbbiakban: ÁSzF) 6.3. pontja tartalmazta, hogy az alperes a szerződés 3.) pontja szerinti szerződésmódosítási jogát milyen feltételek esetén gyakorolhatja. Az alperes 2008. november 1. napjától az ÁSzF ezen pontját módosította.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződés 3.) pontjának első bekezdése, valamint az ÁSzF. 6.3. pontjának első mondata tisztességtelen.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a vitatott szerződéses rendelkezések megfelelnek a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 210. §-ának (3) bekezdésében foglaltaknak, valamint a jóhiszeműség és tisztesség követelményének.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az ÁSzF 6.3. pontja - a peres felek viszonylatában - 2007. december 11-től 2008. október 31-ig terjedő időszakra érvénytelen; ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megítélése szerint az alperest a Hpt. alapján megillette az egyoldalú szerződésmódosítás joga, így a szerződésnek ezt a jogosultságot rögzítő 3.) pontja önmagában nem minősülhet tisztességtelennek. Az egyoldalú szerződésmódosítást szabályozó ÁSzF 6.3. pontja azonban nem tesz eleget a 2/2012.(XII.10.) PK vélemény 6.b) pontjában kifejtetteknek, így annak tisztességtelensége - az ÁSzF rendelkezés módosításának időpontjáig - megállapítható.
- [6] A felperesek és az alperes fellebbezései folytán eljáró másodfokú bíróság 2013. július 4-én kelt ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával. A fellebbezések indokaira tekintettel azt állapította meg: a szerződés 3.) pontját a jogszabály előírásainak megfelelően határozták meg, az egyoldalú szerződésmódosítás

jogosultságának feltételeit szabályozó ÁSZF 6.3. pontja viszont „képlékeny, sőt megfoghatatlan”, nem tesz eleget az átláthatóság követelményének, ez okból a Ptk. 209. §-a alapján tisztességtelen.

A felülvizsgálati kérelem és csatlakozó felülvizsgálati kérelem

- [7] A felperesek 2013. szeptember 20-án benyújtott felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelmüknek megfelelő határozat meghozatalát kérték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 205/A. §-ába, 205/B. §-ába, 209. §-ába, a Hpt. 210. §-ába, a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés d) pontjába ütköző módon jogszabálysértő. Álláspontjuk szerint a szerződés 3.) pontjának tisztességtelensége is megállapítható a hivatkozott jogszabályhelyek alapján. Vitatták azt is, hogy az ÁSZF 6.3. pontjának érvénytelensége csak a jogerős ítéletben megállapított időpontig állapítható meg.
- [8] Az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetet teljes egészében elutasító határozat meghozatalát kérte. Állította, hogy az ÁSZF 6.3. pontja a szerződéskötéskor megfelelt a Hpt. 210. § (3) bekezdésében írt követelményeknek, ezért tisztességtelensége a Ptk. 209. §-a alapján nem vizsgálható. Ez a rendelkezés ezzel együtt is eleget tesz a jóhiszeműség és tisztesség követelményének.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a jogerős ítélet meghozatalában hatályos jogszabályi rendelkezések tükrében, hiszen a felülvizsgálati eljárás tárgya annak megítélése, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e. A Kúria megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján részben jogszabálysértő.
- [10] A Kúria egyetértett a peres bíróságok azon egyező álláspontjával, hogy a kereset tárgyává tett ÁSZF 6.3. pontja tisztességtelen, nem felel meg a 2/2012. (XII. 10.) PK vélemény 6. pontjában foglalt elveknek - többek között - az átláthatóság elvének. Ezt az álláspontot támasztja alá a jogerős ítélet kihirdetését követően meghozott 2/2014. PJE-ben, valamint a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény 4. §-ban írtak is. A Kúria mindezek alapján az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak.
- [11] A Kúria nem találta alaposnak a felpereseknek az ÁSZF 6.3. pontjával kapcsolatos felülvizsgálati kérelmét sem. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben e körben csak azt adták elő, hogy az üzletszabályzat módosulásáról nem szereztek tudomást. Ugyanakkor a felperesek - általuk sem vitatottan - legkésőbb a per során

igazoltan tudomást szereztek az üzletszabályzat módosításáról, új üzletszabályzat hatályba lépéséről, ennek ellenére keresetüket nem terjesztették ki ezen, később hatályba lépett üzletszabályzat meghatározott pontjára, nem kérték annak tisztességtelenségének megállapítását is. Felülvizsgálati kérelmükben sem adtak elő olyan érvet, amely a Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a kérelem ezen részének érdemi vizsgálatára adott volna lehetőséget.

- [12] A Kúria alaposnak találta ugyanakkor a felperesek azon érvelését, hogy a felek között 2007. december 11-én létrejött kölcsönszerződés 3. pontjának első bekezdése tisztességtelen. Ez ugyanis általános felhatalmazást adott a kamat, a költség, és a díj, illetve egyéb feltételek tekintetében a szerződéses rendelkezések módosítására, amely nem felel meg a hivatkozott PK véleményben kifejtetteknek.
- [13] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a kölcsönszerződés 3. pontjának első bekezdése vonatkozásában hatályon kívül helyezte, e körben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperesek keresetének helytadva megállapította a szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét. Az ÁSzF 6.3. pontja vonatkozásában a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [14] A felperesek a felülvizsgálati eljárásban részlegesen pernyertesek lettek, ezért a Kúria 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 81. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdéseire is - kötelezte az alperest a felperesek első-, másod-, és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeinek részleges megtérítésére. Az I. rendű felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt - pernyertességének mértékéhez igazodó - első- és másodfokú eljárási illetéket az alperes és a II. rendű felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15. §-a alapján köteles az államnak megfizetni.
- [15] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2017. október 10.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró